ΤΙΜΗ ΦΥΛΛΟΥ ΔΡΧ. 2

ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ
ΣΤΕΦ. Ι. ΠΕΣΜΑΖΟΓΛΟΥ
(Στοά Πεσμαζόγλου)

ΓΡΑΦΕΙΑ 31-534
Στοά Πεσμαζόγλου. Τηλέφωνα : 22-711

ΟΡΟΙ ΣΥΝΔΡΟΜΩΝ

ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ		ΕΞΩΤΕΡΙΚΟΥ	
Έτησία	Δρ. 720	Έτησία	£ 2.0.0
Έξάμηνος	» 360	Έξάμηνος	» 1.5.0
Τρίμηνος	» 180	Άμερικῆς	$ 12

ΕΞΑΣΕΛΙΔΟΣ

Η ΠΡΩΪΑ

ΑΘΗΝΑΙ ΕΤΟΣ ΙΓ'-ΑΡ.13-74

ΣΑΒΒΑΤΟΝ
15
ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΥ 1938
Ἀνατολὴ ἡλίου 7.42'— Δύσις 5.27'
Παύλου τοῦ Θηβαίου

Ο ΜΟΡΦΩΤΙΚΟΣ ΚΙΝΗΜΑΤΟΓΡΑΦΟΣ

Πυκναὶ φθάνουν ἀπό τινος εἰς τὸ Τμῆμα Μορφωτικοῦ Κινηματογράφου τοῦ ὑπουργείου Παιδείας αἱ αἰτήσεις διαφόρων σχολείων ὅπως ἐφοδιασθοῦν μὲ μικροὺς μαθητικοὺς κινηματογράφους. Ἀποτελεῖ τοῦτο μίαν ἀπόδειξιν τῆς προϊούσης ἐκτιμήσεως τῆς μορφωτικῆς δυνάμεως τοῦ κινηματογράφου, ἡ ὁποία νομίζομεν ὅτι πρέπει νὰ ἐφελκύσῃ γενικώτερον τὴν προσοχήν μας.

Χρησιμοποιεῖται ἀπό τινος καὶ εἰς τὴν χώραν μας ὁ κινηματογράφος ὡς μορφωτικὸν μέσον. Ὀργανοῦνται ἀπὸ καιροῦ εἰς καιρὸν προβολαὶ μορφωτικῶν ἢ διδακτικῶν ταινιῶν εἰς διάφορα κινηματοθέατρα καὶ παρακολουθοῦνται ἀπὸ σχολεῖα, ὑπάρχουν δὲ εἰς μερικὰ σχολεῖα καὶ μικρὰ μηχανήματα προβολῆς —οἱ μαθητικοὶ λεγόμενοι κινηματογράφοι. Ὅλα αὐτὰ ἀποτελοῦν μίαν καλὴν ἀρχήν—ἀρχὴ δὲ τὸ ἥμισυ τοῦ παντός, ὅπως ἔλεγαν οἱ πρόγονοι. Νομίζομεν ὅμως ὅτι εἶνε ἤδη καιρὸς νὰ γίνῃ κάτι γενικώτερον καὶ περισσότερον συστηματοποιημένον εἰς τὸ κεφάλαιον τοῦτο. Νὰ εἰσαχθῇ δηλαδὴ ὁ κινηματογράφος ὡς μέσον διδακτικὸν εἰς ὅλα, εἰ δυνατόν, τὰ σχολεῖα καὶ ἰδίως εἰς τὰ σχολεῖα τῆς ὑπαίθρου καὶ νὰ ὀργανωθῇ μία γενικωτέρα κινηματογραφικὴ μόρφωσις τοῦ λαοῦ, ἐν συνδυασμῷ μὲ τὴν ψυχαγωγίαν του.

Εἶνε πάρα πολὺ γνωστὴ ἡ φθοροποιὸς ἐπίδρασις πολλῶν κινηματογραφικῶν ταινιῶν ἐπὶ τῶν παιδιῶν καὶ τῶν νέων. Καὶ ἐδῶ καὶ παντοῦ σημειοῦνται ἐκάστοτε κρούσματα προώρου «γκαγκστερισμοῦ», ὀφειλόμενα εἰς τὴν μίμησιν περιπετειωδῶν σκηνῶν ἀπὸ ταινίας ἀστυνομικῆς ὑποθέσεως. Ὑπάρχουν, ἐξ ἄλλου, ταινίαι ἐπιβλαβεῖς διὰ τὴν νεαρὰν ἡλικίαν καὶ διὰ τοῦτο ἀκριβῶς λαμβάνεται πρόνοια διὰ νὰ μὴ φοιτοῦν εἰς τὰ κινηματοθέατρα παιδιὰ πολὺ μικρᾶς ἡλικίας. Ὑπάρχουν ὅμως καὶ ταινίαι ποὺ παρέχουν κατὰ τὸν μᾶλλον ἐπαγωγὸν τρόπον χρησιμωτάτας γνώσεις εἰς τὰ παιδιὰ—καὶ δὲν μόνον εἰς παιδιὰ—γνώσεις φυσικῆς ἱστορίας, πραγματογνωσίας, γεωγραφίας, ἠθῶν καὶ ἐθίμων, τεχνικῆς προόδου. Καὶ ὑπάρχουν ἀκόμη ἔργα κινηματογράφου καταλληλότατα διὰ μίαν ὑγιῆ ψυχαγωγίαν τῶν παιδιῶν, ἀλλὰ καὶ τῶν λαϊκῶν τάξεων ἐν γένει.

Εἰς τὴν Ρουμανίαν ἡ ἀξία τοῦ κινηματογράφου ὡς μορφωτικοῦ μέσου κατενοήθη ἀπὸ πολλῶν ἤδη ἐτῶν. Ὁ σημερινὸς βασιλεὺς τῆς φίλης χώρας Κάρολος, ὅταν, ζῶντος τοῦ πατρός του βασιλέως Φερδινάνδου, ἦτο διάδοχος τοῦ Ρουμανικοῦ θρόνου, συνέστησεν ἐν μεγάλης ὀλκῆς μορφωτικὸν ἵδρυμα —τὸ «Ἵδρυμα Καρόλου»—τὸ ὁποῖον, ἐδρεῦον εἰς τὸ Βουκουρέστι, ἐχει κλάδους εἰς ὅλην τὴν χώραν. Τὸ ἵδρυμα αὐτό, μεταξὺ τῶν ἄλλων, κατήρτισε καὶ μίαν πλήρη ὀργάνωσιν λαϊκῶν μορφωτικῶν κινηματογράφων, ἡ ὁποία προσβάλλει καὶ εἰς μικρὰς κωμοπόλεις καὶ εἰς χωρία ἀκόμη ταινίας ἐπαγωγοὺς καὶ διδακτικὰς καὶ διὰ τὴν λῆψιν των ὁ τότε διάδοχος εἶχεν ἐπιχειρήσει μακρὰν περιοδείαν καὶ εἰς τὰς Ἰνδίας καὶ ἀλλαχοῦ. Κάτι ἀνάλογον θὰ ἦτο δυνατὸν νὰ ὀργανωθῇ καὶ εἰς τὴν χώραν μας.

Εἰς τὴν προσπάθειαν διὰ τὴν ὕψωσιν τοῦ βιοτικοῦ ἐπιπέδου τοῦ Ἕλληνος ἀγρότου μία τοιαύτη κινηματογραφικὴ ὀργάνωσις πολλὰ θὰ ἠμποροῦσε νὰ εἰσφέρῃ. Καί, ὅταν ἀγωνιζώμεθα διὰ νὰ ἀναχαιτίσωμεν τὸ ρεῦμα τῆς ἀστυφιλίας, ἀποβαίνει αὐτονόητος ἡ ἀξία ἑνὸς ψυχαγωγικοῦ, ἀλλὰ καὶ μορφωτικοῦ κινηματογράφου εἰς τὴν ἑλληνικὴν ὕπαιθρον. Ἕνας μορφωτικὸς κινηματογράφος, ἐν συνδυασμῷ μὲ μίαν ἀνάλογον ραδιοφωνικὴν ὀργάνωσιν, θὰ συνέβαλλεν ὅσον τίποτε ἄλλο εἰς τὸν ἐκπολιτισμὸν τοῦ λαοῦ. Θὰ παρείχοντο διὰ τοῦ τρόπου τούτου, εἰς τὰς λαϊκὰς τάξεις γνώσεις ὑγιεινῆς καὶ διαίτης, χρησιμώταται ὡς καὶ κάθε ἀναγκαία γνῶσις δι' ἕνα πολιτισμένον καὶ μορφωμένον ἄνθρωπον. Ἕνας μορφωτικὸς κινηματογράφος θὰ ἀπέδιδεν, ἀπό τινος ἀπόψεως, περισσότερον καὶ ἀπὸ τὴν ἵδρυσιν λαϊκῶν βιβλιοθηκῶν — αἱ ὁποῖαι εἶνε ἐπίσης ἀναγκαιότατα ὄχι μόνον εἰς τὰς πόλεις, ἀλλὰ καὶ εἰς τὴν ὕπαιθρον. Διότι ὁ κινηματογράφος ἀπευθύνεται καὶ εἰς ἐκείνους ἀκόμη ποὺ δὲν εἶνε εἰς θέσιν νὰ χρησιμοποιήσουν τὴν βιβλιοθήκην καὶ ἡ μορφωτικὴ ἐπίδρασίς του εἶνε ἀμεσωτέρα, γενικωτέρα καὶ ἐντυπώνεται βαθύτερα.

Ἐννοεῖται ὅτι ἡ ὀργάνωσις αὐτῆς τῆς μορφωτικῆς κινηματογραφικῆς ὑπηρεσίας εἶνε ζήτημα, τὸ ὁποῖον δὲν λύεται μὲ βιαστικὰς προχειρότητας. Ἡ ὀργάνωσις αὐτὴ θὰ ἔπρεπε νὰ γίνῃ ἀπὸ εἰδικωτάτους, μὲ πολλὴν προσοχήν, μὲ πλήρη συνείδησιν τῆς σημασίας της. Θὰ ἀπῄτει, ἐπὶ πλέον, καὶ μίαν δαπάνην ὄχι ἀσήμαντον. Νομίζομεν, ὅμως, ὅτι δὲν ὑπάρχουν δαπάναι ἀποδοτικώτεραι ἀπὸ ἐκείνας ποὺ ἀποβλέπουν εἰς τὴν μόρφωσιν τοῦ λαοῦ καὶ τῆς παιδικῆς ἡλικίας, εἰς τὴν ἐξύψωσιν τοῦ πολιτισμοῦ τῶν λαϊκῶν μαζῶν. Θὰ ἦτο δὲ δυνατόν, ἀφοῦ θὰ κατηρτίζετο ἓν σχετικὸν πρόγραμμα εἰς μεγάλας γραμμάς, νὰ ἀρχίσῃ ἡ βαθμιαία καὶ προοδευτικὴ ἐφαρμογή του. Καὶ πρῶτον, μὲ τὸν ἐφοδιασμὸν ὅσον τὸ δυνατὸν περισσοτέρων σχολείων μὲ μαθητικοὺς κινηματογράφους. Ἡ ζήτησις τῶν ἀπὸ διάφορα σχολεῖα ποὺ ἀπευθύνονται εἰς τὸ εἰδικὸν τμῆμα τοῦ ὑπουργείου Παιδείας εἶνε πειστικωτάτη ἀπόδειξις τῆς ἀνάγκης αὐτῆς.

Τέχνη και ζωή

Ἀπὸ τὴν ἱστορία τοῦ θεάτρου

Τὸ θέατρο στὴ Βενετία

Τὸ μοντέρνο θέατρο καθὼς εἶνε συστηματοποιημένο καὶ ὀργανωμένο στὴ σημερινὴ ἐποχή, δὲν ἔχει βέβαια μεγάλη διαφορὰ ἀπὸ τὸ ἀρχαῖο θέατρο, γιατὶ ἡ φύση καὶ ἡ ὑπόσταση τοῦ θεάτρου δὲν μπορεῖ παρὰ νὰ εἶνε παντοῦ καὶ πάντα ἡ ἴδια. Εἴτε παίζουν μὲ μάσκες στὰ πρόσωπα οἱ ἠθοποιοὶ εἴτε χωρὶς μάσκες μακιγιάροντας τὰ πρόσωπά τους, εἴτε ἄνδρες ἐμφανίζονται στοὺς γυναικείους ρόλους, εἴτε παίζουν οἱ γυναῖκες ἀκόμα καὶ τοὺς ἀνδρικοὺς ρόλους, ὅπως γινότανε στὰ ἀριστοκρατικὰ παρθεναγωγεῖα τῆς Γαλλίας ἀπὸ τὸν δέκατον ἕβδομον αἰῶνα, εἴτε ὑπάρχουν πολύπλοκα μηχανήματα καὶ πλούσιες σκηνογραφίες εἴτε οἱ ἠθοποιοὶ παίζουν μπροστὰ σ' ἕνα «ὑπερντὲ», πάντα τὸ θέατρο δὲν μπορεῖ παρὰ νὰ εἶνε στὴν οὐσία τὸ ἴδιο. Ἐν τούτοις τὸ μοντέρνο θέατρο, παρουσιάζει ὅπως εἶνε φυσικὸ ἄλλωστε, μεγάλες καὶ ριζικὲς διαφορὲς ἀπὸ τὸ ἀρχαῖο.

Ἡ παλιὰ παράδοση τοῦ θεάτρου εἶχε χαθῇ ὅταν χάθηκε ὅλος ὁ ἀρχαῖος κόσμος καὶ ἄρχισε νὰ ξαπλώνεται ὁ χριστιανισμός. Μαζὶ μὲ τὸν θάνατο τῶν εἰδώλων καὶ τῶν ἀρχαίων θεῶν, μαζὶ μὲ τὸν Πάνα καὶ καὶ τὶς Μοῦσες τοῦ Ἑλικῶνος, μαζὶ μὲ τὰ Μυστήρια καὶ τὰ Μαντεῖα, νεκρώθηκαν σιγὰ-σιγὰ καὶ τὰ θέατρα. Καὶ ὕστερα ἄρχισε μιὰ καινούργια ζωὴ τόσο διαφορετικὴ ἀπὸ τὴν παλιά, ἔγιναν τόσες μεταβολὲς στὸν κόσμο, ὥστε ἀναγκαστικὰ ἔπρεπε ν' ἀλλάξῃ καὶ τὸ θέατρο. Ἀλλὰ τὸ θέατρο ἄργησε ν' ἀλλάξῃ γιατὶ ἁπλούστατα, ἄργησε νὰ ξαναζήσῃ. Πολλοὶ αἰῶνες πέρασαν, ὁλόκληρος ὁ Μεσαίωνας, χωρὶς νὰ ὑπάρχῃ θέατρο στὸν κόσμο.

Στὴ σκοτεινὴ ἐποχὴ τοῦ Μεσαίωνα, ἀπὸ τὴν καταστροφὴ τοῦ ἀρχαίου κόσμου ὡς τὴν ἐποχὴ τῆς Ἀναγεννήσεως, δηλαδὴ σὲ μιὰ χρονικὴ περίοδο ποὺ περιλαβαίνει περισσότερα ἀπὸ χίλια διακόσια χρόνια, σὲ πρόχειρο λογαριασμό, δὲν ὑπῆρχε στὸν κόσμο θέατρο. Σύμφωνα μὲ μιὰ θεωρία, ποὺ δὲν φαίνεται ὅμως νὰ εἶνε καὶ τόσο πολὺ σωστή, οἱ ἄνθρωποι σ' αὐτὴ τὴ μακρυὰ χρονικὴ περίοδο δὲν εἶχαν ἀνάγκη ἀπὸ θέατρο, δὲν εἶχαν αἴσθηση αὐτὴ τὴν ἔλλειψη, γιατὶ εἶχαν τὴν Ἐκκλησία. Ἡ κάθε μιὰ λειτουργία εἶνε καὶ μιὰ ἀναπαράσταση τῆς Θείας Τραγωδίας, μιὰ ἀναπαράσταση συμβολικὴ ποὺ ἀπευθύνεται καὶ στὴν φαντασία καὶ στὸ νοῦ καὶ συγκινεῖ βαθειὰ τοὺς πιστούς. Ἀλλὰ ἡ θεωρία αὐτὴ δὲν εἶνε σωστή, ἀπὸ τὴν αἰσθητικὴ της ἄποψη, γιατὶ ἡ λειτουργία τῆς Ἐκκλησίας στηρίζεται βέβαια στὴν ποίηση καὶ στὴ μουσική, οἱ ὕμνοι ποὺ ψάλλονται εἶνε ἐμμετροι καὶ μελοποιημένοι, ἀλλὰ ἡ λειτουργία εἶνε τυπική, δὲν ἀλλάζει ποτέ, εἶνε κανονισμένη σύμφωνα μὲ τὸ Δόγμα καὶ δὲν συγχωρεῖ αὐθαιρεσίες καὶ μεταλλαγές. Ἔνει δηλαδὴ μιὰ θάση ποὺ εἶνε ἀντίθετη ποὺς τὴ θάση τοῦ θεάτρου. Γιατὶ τὸ θέατρο ἔνει ἀνάγκη ἀπὸ ἀλλαγή, ἀπὸ ἀνανέωση, ἀπὸ ἐκδηλώσεις ἀτομικές, ἀπὸ ἐμπνεύσεις ποὺ νὰ εἶνε διαφορετικὲς ἡ μιὰ ἀπὸ τὴν ἄλλη. Ἡ συγκίνηση ἄλλωστε ποὺ προξενεῖ ἡ λειτουργία εἶνε τελείως ἀλλοιώτικη ἀπὸ τὴν τέρψη ποὺ βρίσκει ὁ θεατὴς στὸ θέατρο.

Στὸ Μεσαίωνα ὑπῆρχε ἡ συνήθεια νὰ γίνωνται παραστάσεις στὰ προπύλαια τῶν μεγάλων ἐκκλησιῶν μὲ θέματα θρησκευτικά. Πλανόδιοι ἠθοποιοὶ ποὺ γύριζαν ἀπὸ πόλη σὲ πόλη καὶ ἀπὸ χωριὸ σὲ χωριὸ ἔδιναν παραστάσεις ντυμένοι μὲ συμβολικὰ κοστούμια. Ἔπαιζαν τὰ λεγόμενα «Μυστήρια» ποὺ ἦταν δράματα μὲ ὑποθέσεις παρμένες ἀπὸ τὴ ζωὴ καὶ τὰ Πάθη τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ. Καὶ τὰ δράματα αὐτὰ ἦταν ἡ ἁπλὲς παντομίμες ποὺ τελειώναν πάντα μὲ τὴν καταδίκη τοῦ Σατανᾶ στὸ πῦρ τὸ ἐξώτερον ἢ εἶχαν τυπικοὺς διαλόγους ποὺ τοὺς αὐτοσχεδίαζαν οἱ ἠθοποιοὶ σύμφωνα μὲ μιὰ παλιὰ παράδοση. Μόνο στὶς ἀρχὲς τῆς Ἀναγεννήσεως παρουσιάσθηκαν ποιητὲς ποὺ ἔγραψαν «Μυστήρια» μὲ ποιητικὴ ὑπόθεση.

Στὴν Ἀναγέννηση τὸ θέατρο ἀπὸ ὅλες τὶς τέχνες παρουσιάσθηκε τελευταῖο. Στὴ σημερινὴ του φόρμα εἶνε μόνο τρεῖς αἰῶνες ποὺ ὑπάρχει καὶ φαίνεται ὅτι καθὼς ὅλες οἱ τέχνες ξαναγεννήθηκαν στὴν Ἰταλία, ἔτσι καὶ τὸ μοντέρνο θέατρο ἔχει πατρίδα τὴν Ἰταλία καὶ ἰδιαίτερα τὴ Βενετία. Ἐκεῖ φορμαρίσθηκε, συστηματοποιήθηκε καὶ ὀργανώθηκε καὶ γι' αὐτὸ στὴ Βενετία ἑτοιμάζονται τώρα νὰ ἑορτάσουν μὲ τελετὲς καὶ πανηγύρια καὶ μὲ εἰδικὰ ὀργανωμένες θεατρικὲς παραστάσεις τὴν τριακοσιετηρίδα τοῦ μοντέρνου θεάτρου.

Στὴ Βενετία ἄνθισε τὸ θέατρο γιατὶ ἐκεῖ ὑπῆρχεν ἡ κατάλληλη «ἀτμόσφαιρα». Ὑπῆρχε πλοῦτος, κοινωνικὴ ζωὴ καλύτερα ὀργανωμένη καὶ καλὴ ἐσωτερικὴ διοίκηση. Οἱ ἄρχοντες τῆς γαληνοτάτης Δημοκρατίας εἶχαν τὴ συνήθεια νὰ μὴ θέτουν κανένα φραγμὸ σὲ καμμιὰ ἐκδήλωση τῆς ἀτομικῆς ἐλευθερίας. Ἦταν τρομερὰ αὐστηροὶ στὰ πολιτικὰ ζητήματα καὶ γιὰ τὴν παραμικρότερη ἀφορμὴ καταδίκαζαν σὲ θάνατο. Ἀλλὰ ἔξω ἀπὸ τὴν πολιτικὴ βασίλευε ἀχαλίνωτη ἐλευθερία. Ὁ καθένας ἔκανε ὅ,τι ἤθελε χωρὶς νὰ δίνῃ λογαριασμὸ σὲ κανένα κι' ἕνας Βενετὸς πολίτης, εὐπατρίδης ἢ ἀστός, εἶχε τὸ δικαίωμα νὰ κάνῃ ὅλα του τὰ κέφια ἀρκεῖ νὰ μὴν ἐνοχλοῦσε τὴν κυβέρνηση καὶ τὴν Ἐκκλησία.

Σ' ἕνα τέτοιο περιβάλλον ἡ ζωὴ ἦταν ἕνα ἀτελείωτο πανηγύρι. Κάθε μέρα ἦταν καὶ μιὰ γιορτή. Οἱ ἐλεύθερες γυναῖκες τῆς Βενετίας ἦταν διάσημες στὸν κόσμο γιὰ τὴν ὡμορφιά τους καὶ τὰ στολίδια τους, τὰ πλούτη τους καὶ τὰ ὄργιά τους. Λοιπὸν μέσα σ' ἕνα τέτοιο περιβάλλον δὲν μποροῦσε παρὰ νὰ ξαναβρῇ τὴν παλιά του ἀκμὴ τὸ θέατρο. Εἶνε ἕνα ἀπαραίτητο συμπλήρωμα τοῦ πολιτισμοῦ,ἡ πειὸ χαρακτηριστική του ἐκδήλωση. Ὁ Ἰταλὸς συγγραφεὺς Α. Τζιπολᾶτο ποὺ δημοσίευσε τώρα τελευταῖα μιὰ σχετικὴ μελέτη, ἀναφέρει τὰ λόγια τοῦ μεγάλου ποιητῆ τῆς Ἰταλίας Πετράρχη ποὺ εἶχε ταξιδέψει στὴ Βενετία καιρὸ ἡ Βενετία εἶνε ἡ μοναδικὴ ἐκεῖνο τὸν καιρό: «Σ' αὐτὸ τὸν φωλιὰ τῆς ἐλευθερίας, τῆς εἰρήνης καὶ τῆς ἰσότητος. Εἶνε τὸ μοναδικὸ λιμάνι τοῦ κόσμου ποὺ βρίσκουν καταφύγιο τὰ πλοῖα ποὺ διασχίζουν τοὺς ὠκεανούς. Εἶνε μιὰ πολιτεία πάμπλουτη ἀπὸ χρυσάφι, ἀλλὰ πειὸ πλούσια ἀκόμα ἀπὸ δύναμη». Μέσα σ' ἕνα τέτοιο περιβάλλον ποὺ οἱ κύριοι παράγοντες ποὺ τὸ ἀποτελοῦσαν ἦταν ἡ ἐλευθερία, ὁ πλοῦτος καὶ ἡ δύναμη, δὲν μποροῦσε παρὰ νὰ ξαναβρῇ τὴν παλιά του δόξα τὸ Θέατρο. Καὶ ἔχουν δίκιο οἱ Ἰταλοὶ ποὺ καυχῶνται ὅτι πατρίδα τοῦ μοντέρνου θεάτρου εἶνε ἡ Βενετία.

SER

Η ΣΥΝΑΛΛΑΓΜΑΤΙΚΗ ΚΑΙ ΔΗΜΟΣΙΟΝΟΜΙΚΗ ΚΑΤΑΣΤΑΣΙΣ ΤΗΣ ΧΩΡΑΣ
ΥΓΙΗΣ ΝΟΜΙΣΜΑΤΙΚΗ ΚΥΚΛΟΦΟΡΙΑ ΚΑΙ ΑΥΞΗΣΙΣ ΤΟΥ ΑΠΟΘΕΜΑΤΟΣ
ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΕΙΣ ΤΟΥ ΔΙΟΙΚΗΤΟΥ ΤΗΣ ΤΡΑΠΕΖΗΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ ΠΡΟΣ ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΝ

Κατὰ τὴν χθεσινὴν συνεδρίασιν τοῦ Γενικοῦ Συμβουλίου τῆς Τραπέζης τῆς Ἑλλάδος, ὁ Πρόεδρος αὐτοῦ καὶ Διοικητὴς κ. Ἐμμ. Τσουδερὸς ἀνέλυσε τ' ἀποτελέσματα τοῦ Ἰσολογισμοῦ τῆς χρήσεως τοῦ 1937.

Κατὰ τὴν γενομένην μακρὰν ἀνάλυσιν, αἱ ἀκαθάριστοι ὠφέλειαι τῆς χρήσεως τοῦ 1937 ἀνῆλθον ἐν συνόλῳ εἰς δρχ. 301.717.000 ἔναντι δρχ. 237.282.000 τοῦ παρελθόντος ἔτους ἐπὶ πλέον δρχ. 59.428.000. Ἀφ' ἑτέρου τὰ ἔξοδα διαχειρίσεως, αἱ ἀποσβέσεις, αἱ προβλέψεις καὶ αἱ εἰσφοραὶ ἀνῆλθον εἰς δρχ. 221.116.000 ἔναντι 185.737.000 τοῦ παρελθόντος ἔτους, ἤτοι ἐπὶ πλέον δρχ. 35.379.000 τῆς αὐξήσεως ταύτης ὀφειλομένης πλὴν ἄλλων τινῶν ἐκτάκτων λόγων καὶ εἰς τὴν ἐπέκτασιν τῶν καθηκόντων τῆς Τραπέζης ἐν τῇ ἀσκήσει τοῦ ἔργου τοῦ κρατικοῦ ἐλέγχου ἐπὶ τοῦ συναλλάγματος, τῶν ἐργασιῶν τῶν Clearings κλπ. ἀλλὰ καὶ εἰς τὴν νεαρὰν φιλεργατικὴν νομοθεσίαν.

Τὰ καθαρὰ κέρδη τὰ πραγματοποιηθέντα καὶ διανεμητέα τοῦ 1937 ἀνῆλθον εἰς δρχ. 80.761.000 ἔναντι τοῦ παρελθόντος ἔτους ἐκ δρχ. 63.238.000, ἤτοι ἐπὶ πλέον δρχ. 17.523.000, τὰ ὁποῖα προτείνεται νὰ διανεμηθοῦν ὡς ἑξῆς:

Εἰς πρόβλεψιν σύμφωνα πρὸς τὸ ἄρθρ. 71 τοῦ Κα-

Καταστατικοῦ	Δρχ.	4.030.037
εἰς μέρισμα 8% ἐπὶ τοῦ Μετοχικοῦ Κεφαλαίου	»	32.000.000
εἰς συμμετοχὴν τοῦ Δημοσίου	»	22.000.000
εἰς τακτικὸν ἀποθεματικὸν	»	22.000.000
Ὑπόλοιπον εἰς νέον	»	731.449

Ὁ Διοικητὴς ἀνέλυσε περαιτέρω τὰς ἐκ τῶν ἐργασιῶν τῆς Τραπέζης προκυψάσας ὠφελείας, ἐτόνισε δ' ἐν τέλει τὰ ἑξῆς:

Πρῶτον, ὅτι διὰ τῆς γενομένης κρατήσεως ποσοῦ δρχ. 10.859.273 πρὸς ἀντίκρυσιν ἐπισφαλῶν ἀπαιτήσεων ἐξυγιαίνεται ἀπολύτως τὸ ἐνεργητικὸν τῆς Τραπέζης, τοῦ ὑπολοίπου τῶν τοποθετήσεων αὐτῆς παραμένοντος ἀπολύτως ἀσφαλοῦς καὶ ρευστοποιησίμου.

Δεύτερον ὅτι ἡ ἐν τῷ ἰσολογισμῷ ἀναγραφομένη ἀξία τῶν ἐπενδύσεων τῆς Τραπέζης, ἤτοι δρχ. 444 ἑκατομ.δὲν ἐκπροσωπεῖ πλέον τὴν ἀξίαν τῆς ἀρχικῆς κτήσεως, ἀλλὰ νέαν τοιαύτην προσδιορισθεῖσαν ἐκ τῶν ἐν τῷ μεταξὺ κρατήσεων καὶ τῶν ἀποτελεσμάτων τῶν γενομένων ὑπ' αὐτῆς ἀγοραπωλησιῶν χρεωγράφων καὶ ἡ ὁποία ἀξία εἶνε κατωτέρα τῆς σημερινῆς ἐν τῷ Χρηματιστηρίῳ τρεχούσης ἀξίας αὐτῶν.

Τρίτον, ὅτι διὰ τῆς κρατήσεως τῶν δρχ. 10 ἑκατομ. πρὸς ἀπόσβεσιν τοῦ ὑλικοῦ τραπεζογραμματίων ἀπεσβέσθη ὁλοσχερῶς ἡ δαπάνη τοῦ ὑλικοῦ τῶν παλαιῶν τραπεζογραμματίων (τύπου Ἐθνικῆς Τραπέζης).

Καὶ τέταρτον, ὅτι ἡ ἀξία τῶν ἐν Ἀθήναις καὶ ἐν ταῖς ἐπαρχίαις ἀκινήτων τῆς Τραπέζης ἀπὸ 369 ἑκατομ. περιορίζεται εἰς δρχ. 313 ἑκατομ. διὰ τῶν γενομένων ἀποσβέσεων. Καίτοι ἡ πραγματικὴ τῶν ἀξία διὰ τῆς ἐν τῷ μεταξὺ ὑπερτιμήσεως τῶν ἀκινήτων εἶνε κατὰ πολὺ μεγαλυτέρα.

Ἐκ τῶν ἀνωτέρω εἶνε εὐνόητον ποία εἶνε ἡ πραγματικὴ θέσις τῆς Τραπέζης.

Περαιτέρω ὁ Διοικητὴς κ. Τσουδερὸς, ὡς ἄλλως τε ἔπραξε καὶ κατὰ τὰ προηγούμενα ἔτη, ἐξέθηκε πρὸς τὸ Συμβούλιον κατὰ τρόπον ἀντικειμενικόν, στηριζόμενον ἐπὶ δεδομένων ἀναμφισβητήτου ἀκριβείας τὴν συναλλαγματικὴν καὶ τὴν κυκλοφοριακὴν κατάστασιν τῆς χώρας, καὶ ὡμίλησε περαιτέρω περὶ τοῦ ἐξωτερικοῦ Δημοσίου χρέους τῆς χώρας καὶ τῆς καταστάσεως τοῦ Δημοσίου Ταμείου. Δίδομεν εὐθὺς ἀμέσως ὁλόκληρον τὸν ἐνδιαφέροντα λόγον τοῦ Διοικητοῦ.

ΣΥΝΑΛΛΑΓΜΑΤΙΚΗ ΚΑΤΑΣΤΑΣΙΣ

Κατὰ τὸν ἀπολογισμὸν ἑκάστου ἔτους ἰδιαιτέρα σπουδαιότης ἀποδίδεται, εἶπεν ὁ κ. Τσουδερός, καὶ δικαίως, εἰς τὴν ἐξέλιξιν τοῦ γενικοῦ ἰσοζυγίου τῶν λογαριασμῶν μας, τοῦ ὁποίου τὸ τελικὸν ἀποτέλεσμα ἐπηρεάζει κατ' ἀνάγκην τὸ εἰς χρυσὸν καὶ συνάλλαγμα ἀπόθεμα τῆς Τραπέζης. Ὁσάκις τὸ ἰσοζύγιον τῶν λογαριασμῶν εἶνε παθητικόν, τὸ ἔλλειμμα καλύπτεται διὰ τῆς διαθέσεως ἰσαζίου μέρους ἐκ τοῦ ἀποθέματος τῆς Τραπέζης, τὸ ὁποῖον κατ' ἀνάγκην μειοῦται ἀναλόγως. Τοὐναντίον συμβαίνει ὁσάκις τὸ ἰσοζύγιον τῶν λογαριασμῶν ἐμφανίζει ἐνεργητικὸν ὑπόλοιπον. Σπουδαῖον ἔλλειμμα ἐνεφάνισε τὸ ἰσοζύγιον τῶν λογαριασμῶν μας κατὰ τὰ ἔτη 1935 καὶ 1936, ἔνεκα δὲ τούτου καὶ τὸ εἰς χρυσὸν κάλυμμα τῆς Τραπέζης ὑπέστη σημαντικωτάτην μείωσιν.

Ὡς εἶχον τὴν εὐκαιρίαν νὰ ἀναφέρω ἐν τῇ πρὸς τοὺς μετόχους ἐκθέσει τοῦ παρελθόντος ἔτους, ἡ μείωσις αὕτη τοῦ καλύμματος τῆς Τραπέζης ἀνῆλθε, κατὰ μὲν τὸ 1935 εἰς 34.466.206 χρυσᾶ φράγκα, κατὰ δὲ τὸ 1936 εἰς 21.400.639 χρυσᾶ φράγκα. Εἴχομεν ἐπομένως ἀπολέσει ἐντὸς διετίας 55.866.845 χρυσᾶ φράγκα. Εὐτυχῶς κατὰ τὸ λῆξαν ἔτος ἡ ἐξέλιξις τοῦ ἰσοζυγίου τῶν λογαριασμῶν μας καὶ ἐπομένως τοῦ καλύμματος ἐμφανίζει διάφορον καὶ μᾶλλον ἱκανοποιητικὴν εἰκόνα. Τὸ εἰς χρυσὸν καὶ συνάλλαγμα ἀπόθεμα τῆς Τραπέζης, ὅπερ κατὰ τὴν 1ην Ἰανουαρίου τοῦ 1937 εἶχε κατέλθει εἰς 90.352.542 φράγκα χρυσᾶ, ἀνῆλθε τὴν 31ην Δεκεμβρίου τοῦ λῆξαντος ἔτους εἰς 108.333.723 φράγκα χρυσᾶ, ἤτοι ἐνεφάνισεν αὔξησιν φρ. χρ. 17.981.181. Μετὰ δὲ τὴν ἀφαίρεσιν τοῦ ποσοῦ 8.844.546 φρ. χρ. ἀντιστοιχοῦντος εἰς τὸ 40 % τῶν ληξάντων τοκομεριδίων τῶν ἐξωτερικῶν δανείων, διὰ τὰ ὁποῖα δὲν προσῆλθον οἱ κομισταὶ πρὸς εἰσπραξιν τῆς ἀξίας, τὸν ὁποῖον ὅμως τὸ ἀναγκαῖον ποσὸν εἰς συνάλλαγμα ἠγοράσθη ἤδη παρὰ τοῦ Δημοσίου καὶ εὑρίσκεται εἰς τὴν διάθεσιν τῶν κομιστῶν, παραμένει καθαρὰ αὔξησις τοῦ καλύμματος, μετὰ τὴν ἀφαίρεσιν πασῶν τῶν εἰς συνάλλαγμα ὑποχρεώσεων, φρ. χρ. 9.136.635 ἤτοι ἐκ 595.000 σημερινῶν ἀγγλικῶν λιρῶν.

Ἡ αὔξησις αὕτη τοῦ καλύμματος εἶνε τοσούτῳ μᾶλλον ἀξία προσοχῆς, καθ' ὅσον δὲν ὀφείλεται εἰς πρόσθετον περιορισμὸν τῶν ἀναγκῶν μας, αἵτινες τοὐναντίον ἐμφανίζονται ηὐξημέναι, ἰδίᾳ λόγῳ τῆς αὐξήσεως τῶν τιμῶν τῶν ἐκ τοῦ ἐξωτερικοῦ εἰσαγομένων εἰδῶν, ἀλλ' ὀφείλεται εἰς σημαντικωτάτην αὔξησιν τῆς προσφορᾶς συναλλάγματος. Ὡς χαρακτηριστικὸν παράδειγμα τῆς αὐξήσεως τῶν τιμῶν ἀναφέρω ὅτι κατὰ τὸ λῆξαν ἔτος διεθέσαμεν διὰ σῖτον φρ. χρυσᾶ 72.153.782 ἔναντι 51.971.375 τοῦ 1936 καὶ 36.015.090 τοῦ 1935.

Αἱ ὀλίγαι ἡμέραι αἵτινες παρῆλθον ἀπὸ τοῦ τέλους τοῦ ἔτους δὲν ἦσαν βεβαίως ἐπαρκεῖς ἵνα συγκεντρώσωμεν πλήρη τὰ ἀναλυτικὰ στοιχεῖα τῆς ἐξελίξεως τῶν ἀγορῶν καὶ πωλήσεων συναλλάγματος ὑπὸ τῆς Τραπέζης κατὰ τὸ διαρρεῦσαν δωδεκάμηνον. Τὰ εἰς τὴν διάθεσίν μας ὅμως ὑπάρχοντα στοιχεῖα διὰ τὸ ἀπὸ 1ης Ἰανουαρίου μέχρι 30 Ὀκτωβρίου δεκάμηνον διάστημα τοῦ ἔτους 1937 ἐν συγκρίσει πρὸς τὴν αὐτὴν περίοδον τοῦ 1936 ἐμφανίζουν σαφῆ εἰκόνα τῆς κινήσεως ταύτης.

Οὕτω, ἀπὸ τοῦ Ἰανουαρίου μέχρι Ὀκτωβρίου τοῦ 1936 ἡ Τράπεζα ἠγόρασεν ἐν συνόλῳ συναλλα

Θεάματα

(Ἀνηγγελματική – Ἐπιστρωμή)

ΒΑΣΙΛΙΚΟΝ. Στὰς 9.30 μ.μ. «Η Δεσποινὶς Δαίζη» ἐκδίκησις ἐν ὑπνωτισμῷ.

ΑΡΣΑΚΕΙΟΝ. Στὰς 9 μ.μ. Ὁ γοητευτὴς ΚΑΡΑΜΠΟΥΛΟΥ. Ὁ γοητευτὴς ΙΝΤΙΑΝΟΣ. «Πρᾶξις πρώτη, συμφωνία». ΚΑΤΣΟΥΛΗ. «Ἀρτιστικὸν Κοντσέρτον» ἐκ 20 ἀτόμων. ΟΛΥΜΠΙΑ (Σοφοκλέους – Ἐπιθεώρησις). Τὸ μ.μ. «Ἀπόγευμα Ἀστέρων». Σήμερον 10 μ.μ. «Ἀστέρες». Λόγοι 6.30 μ.μ. «Μανούλα Μαστραπᾶ».

Κινηματογράφοι

ΑΤΤΙΚΟΝ. «Ποστιλιόνι».
ΑΘΗΝΑΙ. «Ἡ ἀγάπη τοῦ ναύτου νὰ ζήσω».
ΟΡΦΕΥΣ. «Ἡ κόκκινη χορεύτρια».
ΠΑΛΛΑΣ. «Ἡ κόκκινη χορεύτρια».
ΠΑΝΘΕΟΝ. «Στέλλα» σύμφωνος.
Ρ.ΙΕ. «Κλοῦβι δισέρι σύμφωνος».
ΣΠΛΕΝΤΙΔ. Ἑκάστην κάτω ἀπὸ 10 κ.χ.
ΣΥΝΕΜΟΝΤ. Νέα καὶ ἐπίκαιρα καὶ Ἐβδομαδιαῖα.

Ζ ΠΛΕΝΤΙΤ. «Ταῦρος».
ΣΠΛΕΝΤΙΔ. «Ἡ ἀγάπη τοῦ ναύτου».
ΒΑΣΙΛΙΚΟΝ. «Μανία».
ΒΕΛΛΑΣ. «Ἡ ἀγάπη τοῦ φυτιδᾶ».
ΣΠΛΕΝΤΙΣ. «Ἐπὶ θεᾶ τοῦ τὴν Νίνας Πετροβάνα».
ΙΡΙΣ. «Ὁ πρόσχημα κάθενε νὰ σὸ ἀγάπη».
ΚΟΣΜΟΠΟΛΙΤ. «Τὸ ἀγαπημένο μου κορίτσι».
ΟΥΡΑ. «Ἡ ἀγάπη τοῦ Κόκκινου».
ΑΘΗΝΑΪΚΟΝ. «Τὸ ὄ ἀντιστοιχίζει».
ΑΡΗΣ. «Στὴν ὑπηρεσία τῆς Γαλλίας».
ΑΤΘΙΣ. «Στὴν ὑπηρεσία τῆς γυναίκας».
ΕΛΛΑΣ. «Ὁ κύριος τοῦ Τζάκ».
ΜΕΤΡΟΠΟΛ. «Ἡ κυρία μὲ τὰς καμελίας».
ΜΙΖΕΡ. «Στὴν Ἀμερικὴ».
ΠΑΛΛΑΣ (Πανεπ.). «Ἡ κυρία μὲ τὰς καμελίας».
ΡΕΞ. «Ἡ ἀγάπη τοῦ Κόκκινου».
ΟΡΦΕΥΣ. «Ρομαντικὸν ἐρωτικὸν ἐρωτικὸν. ΡΟΖΙΚΛΑΙΡ. «Ἐπιστράτευση».

Διευθυντὴς τοῦ Τυπογραφείου
Ἐμμανουὴλ Γ. Κασιμάτης
Ἐκδότης — Ἐφημερίδος — Μακρυγιάννου 19

τε ἡ πρωτομὴ του δὲν ἀνταποκρίθηκε πλήρως στὶς τιμὲς ποὺ δωροῦσε ἕνας ὁλοζώντανος ἀπὸ ὅλα τὸ θρυλικὸ μᾶς Ἀνατολῆς Ἐπιστημικὸς Σχολεῖο.

Ἡ ὁδὸς Πῦ-Λου-Μεσσήνης — τῆς ἐπαρχίας Πυλοῦ-Μεσσήνης — συγκινιώνει ἀπὸ τὴν ἐπιφύλαξη τὴν ἐπιφύλαξη τὴν ἐπιφύλαξη

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΖΩΗ

ΤΟ ΧΡΗΜΑΤΙΣΤΗΡΙΟΝ ΑΘΗΝΩΝ

Δελτίον της 14ης Ἰανουαρίου, κλείσιμον μεσημέριας

ΟΜΟΛΟΓΙΑΙ ΕΘΝ. ΔΑΝΕΙΩΝ — ΜΕΤΟΧΑΙ

Εἰς χρυσᾶ		Εἰς δραχμάς		Βαμβάκ	Ἔρια	Χημ. Προϊόντων
1881	» 3525	Ἐνοποίησις	40.—	Ἀετοῦ	» 455	Ἀλλατίνη
1884	» 3525	Πειρ. Ἀπολ.	» 40.—	Βέρροια	» 455	Ἀλλατίνη Δ.
Ἐθνικαί	» 2670	Ἐπενδ. Πίστ.	» 50.—	Γαλαξίδι	» 369	Ἀμμωνία
Παγίου	» 2670	Ἐπιτοκ.	» 50.—	Καισαρ.	» 369	Ἀφοι Μαρκ.
Ἀγροτικαί	» 2670	Ἐταιρ. μετ.	» 47.25	Κάλυμν.	» 369	Βιομ. Λιπ.
Ἀποκ. Δημ.	» 2670	Ἐταιρ. χαρτ.	» 50.—	Κατερίνη	» 369	Βιομ. Σόδας
Ἀγρ. Πιστ.	» 2670	Ἑταιρ. χρημ.	» 47.25	Κιλκίς	» 369	Βιομ. Χρωμ.
Ἀγρ. Ἀναπτ.	» 2670	Ἑταιρ. χρημ.	» 47.25	Κορωπί	» 369	Βιομ. Χρωμ.
Ἀγρ. Ἀναπτ.	» 2670	Ἑταιρ. χρημ.	» 47.25	Λαμία	» 369	Βιομ. Χρωμ.
Ἀγρ. Ἀναπτ.	» 2670	Ἑταιρ. χρημ.	» 47.25	Λάρισα	» 369	Βιομ. Χρωμ.
Ἀγρ. Ἀναπτ.	» 2670	Ἑταιρ. χρημ.	» 47.25	Λιβαδειά	» 369	Βιομ. Χρωμ.
Ἀγρ. Ἀναπτ.	» 2670	Ἑταιρ. χρημ.	» 47.25	Λουτρ. Αἰδ.	» 369	Βιομ. Χρωμ.
Ἀγρ. Ἀναπτ.	» 2670	Ἑταιρ. χρημ.	» 47.25	Μεσσήνη

5η ΠΡΩΙΝΗ

Ο κ. ΣΤΟΓΙΑΝΤΙΝΟΒΙΤΣ ΦΘΑΝΕΙ ΣΗΜΕΡΟΝ ΕΙΣ ΤΟ ΒΕΡΟΛΙΝΟΝ

Η ΣΗΜΑΣΙΑ ΤΟΥ ΤΑΞΙΔΙΟΥ ΤΟΥ ΚΑΙ ΤΑ ΘΕΜΑΤΑ ΤΩΝ ΣΥΝΟΜΙΛΙΩΝ ΤΟΥ

ΣΧΟΛΙΑ ΤΟΥ ΤΥΠΟΥ ΤΩΝ ΔΥΟ ΧΩΡΩΝ

ΒΕΡΟΛΙΝΟΝ, 14. (Ἰδιαιτέρα ὑπηρεσία).— Αὔριον (σήμερον) τὴν πρωΐαν ἀναμένεται νὰ φθάσῃ ἐνταῦθα ὁ πρωθυπουργὸς τῆς Νοτιοσλαυίας κ. Στογιαντίνοβιτς.

Ἡ ἐπίσκεψις τοῦ κ. Στογιαντίνοβιτς, τοῦ ὁποίου αἱ συνομιλίαι μὲ τοὺς ἐν Γερμανίᾳ ἰθύνοντας θὰ ἀρχίσουν τὴν πρωΐαν τῆς αὔριον, σχολιάζεται εὐρέως ὑπὸ τοῦ γερμανικοῦ Τύπου, ὁ ὁποῖος εἰς κύρια ἄρθρα ἐξαίρει τὸν χαρακτῆρα καὶ τὸ ἔργον τοῦ Νοτιοσλαύου πρωθυπουργοῦ.

Κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς ἐν Γερμανίᾳ παραμονῆς του ὁ κ. Στογιαντίνοβιτς θὰ συναντηθῇ μετὰ τοῦ βαρώνου Νόϋρατ, τοῦ στρατηγοῦ Γκαϊρινγκ καὶ τοῦ καγκελλαρίου Χίτλερ καὶ θὰ ἐπισκεφθῇ μεταξὺ ἄλλων καὶ τὰ ἐργοστάσια Κρούπ εἰς τὸ Ἔσσεν καὶ τὸ Μόναχον.

Ἐπὶ τῇ εὐκαιρίᾳ, τὸ γερμανικὸν περιοδικὸν «Λαὸς τοῦ Ράϊν» δημοσιεύει ἄρθρον τοῦ Νοτιοσλαύου πρωθυπουργοῦ, ὅστις γράφει ὅτι ἀναγνωρίζει τὸν ἀποφασιστικὸν ρόλον τῆς Γερμανίας ἐπὶ τῶν παραδουναβίων χωρῶν καὶ θαυμάζει τὸ ἔργον τοῦ ἀρχηγοῦ της Χίτλερ. Εἰς τὸ αὐτὸ περιοδικὸν δημοσιεύεται ἐπίσης ἄρθρον καὶ τοῦ ὑπουργοῦ τῶν Ἐξωτερικῶν τῆς Γερμανίας φὸν Νόϋρατ, ὅστις ἐξαίρει τὴν ἀξίαν τῆς Σερβίας καὶ τονίζει τὴν σημασίαν τῆς μεταξὺ τῶν δύο χωρῶν στενῆς συνεργασίας.

Μεγάλη ἐπίσης σημασία ἀποδίδεται καὶ ἐν Βελιγραδίῳ εἰς τὸ ταξίδιον τοῦ κ. Στογιαντίνοβιτς, κατὰ τὰ ἐκ τῆς νοτιοσλαυϊκῆς πρωτευούσης τηλεγραφήματα. Ὑπομιμήσκεται σχετικῶς ὅτι διὰ πρώτην φορὰν ὁ ὑπουργὸς τῶν Ἐξωτερικῶν τῆς Νοτιοσλαυίας ἐπισκέπτεται ἐπισήμως τὴν Γερμανίαν. Τὸ γεγονὸς τοῦτο λέγουν ἀποδεικνύει, ὅτι εἰς τὰς μεταξὺ τῶν δύο χωρῶν σχέσεις ἄρχεται νέα περίοδος καὶ ὅτι ἡ Γιουγκοσλαυΐα ἀκολουθεῖ ἐξωτερικὴν πολιτικήν, τείνουσαν εἰς τὴν φιλικὴν συνεργασίαν μὲ τὴν Γερμανίαν.

"Οσον ἀφορᾷ τὰ θέματα, ἅτινα θὰ ἀπασχολήσουν τὰς συνομιλίας τοῦ κ. Στογιαντίνοβιτς μετὰ τῶν Γερμανῶν πολιτικῶν τονίζεται, ὅτι ταῦτα θὰ εἶνε τόσον πολιτικοῦ, ὅσον καὶ οἰκονομικοῦ περιεχομένου. Μεταξὺ τῶν ἄλλων θὰ ἀποφασισθῇ καὶ ἡ ἴδρυσις δύο νέων νοτιοσλαυϊκῶν προξενείων, ἑνὸς εἰς τὸ Μόναχον καὶ ἑτέρου εἰς τὸ Ἀμβοῦργον.

Ἀφ' ἑτέρου ἡ ἐφημερὶς «Πολιτικὰ» δημοσιεύει συνέντευξιν τοῦ ὑπουργοῦ τῶν Ἐξωτερικῶν τῆς Γερμανίας βαρώνου φὸν Νόϋρατ διὰ τὰς μεταξὺ Γερμανίας καὶ Νοτιοσλαυΐας σχέσεις.

—Δὲν εἶνε τυχαῖον — λέγει ὁ Γερμανὸς ὑπουργὸς — τὸ ὅτι αἱ γερμανονοτιοσλαυϊκαὶ σχέσεις ἀνεπτύχθησαν ἐν λίαν εὐνοϊκῇ ἀτμοσφαίρᾳ, ἀκριβῶς καθ' ἣν στιγμὴν ἡ Νοτιοσλαυΐα, χάρις εἰς τὰς προσπαθείας τῆς κυβερνήσεώς της καὶ τοῦ λαοῦ της, ἐπετέλεσεν ἀξιοσημειώτους προόδους. Ἡ γερμανονοτιοσλαυϊκὴ πολιτικὴ ἀνταποκρίνεται πλήρως πρὸς τὰ συμφέροντα τῶν δύο χωρῶν, δὲν ἀποβλέπει εἰς περιπετείας καὶ βασίζεται ἐπὶ τῶν πραγματικῶν δεδομένων, ἅτινα ὑφίστανται εἰς τὰς δύο χώρας.

Ἐπὶ τῆς ἐπισκέψεως τοῦ κ. Στογιαντίνοβιτς γράφει ἄρθρον καὶ ἡ ἡμιεπίσημος «Πολιτικὴ καὶ Διπλωματικὴ Ἀνταπόκρισις», ἡ ὁποία παρατηρεῖ ὅτι ἡ ἐπίσκεψις τοῦ Νοτιοσλαύου πρωθυπουργοῦ παρέχει ἐλπίδας διὰ τὴν ἐπίλυσιν τῶν ζητημάτων, ἅτινα ἐνδιαφέρουν τὰς δύο χώρας. Ἡ ἐφημερὶς, ἀφοῦ ὑπομιμήσκει τὰς καλὰς σχέσεις, αἱ ὁποῖαι ὑφίστανται ἀπὸ ἐτῶν μεταξὺ τῶν δύο χωρῶν, τονίζει ὅτι δὲν ὑπάρχει πρόβλημα τὸ ὁποῖον νὰ ἀγάγῃ εἰς δυσχερείας ἢ εἰς ἀνταγωνισμὸν μεταξὺ Γερμανίας καὶ Γιουγκοσλαυΐας. Ἡ ἡμιεπίσημος ἐφημερὶς ἐκφράζει τὴν ἐλπίδα ὅτι ἡ ἄμεσος ἐπαφὴ, τὴν ὁποίαν ὁ κ. Στογιαντίνοβιτς θὰ ἔχῃ μὲ τοὺς πολιτικοὺς ἄνδρας τῆς Γερμανίας, θὰ χρησιμεύσῃ ὄχι μόνον πρὸς διευκρίνισιν καὶ παγίωσιν τῶν σχέσεων μεταξὺ Βελιγραδίου καὶ Βερολίνου, ἀλλὰ καὶ θὰ συντελέσῃ εἰς τὸ νὰ μειωθῇ κατὰ τὸ δυνατὸν ἡ διεθνὴς ἔντασις.

ΛΟΝΔΙΝΟΝ, 14. (Ἀθην. Πρακτ.). — Ὁ ἐν Βερολίνῳ ἰδιαίτερος ἀνταποκριτὴς τοῦ πρακτορείου Ρώϋτερ μεταδίδει ἐκεῖθεν ὅτι καθ' ἃ ἀναφέρεται ἡ ἡμιεπίσημον ἀνακοίνωσιν, δοθεῖσαν τὴν νύκτα, ἡ ἐπίσκεψις τοῦ κ. Στογιαντίνοβιτς δὲν πρόκειται νὰ ἔχῃ ὡς ἀποτέλεσμα τὴν σύναψιν συνθηκῶν ἢ συμφωνιῶν.

ΣΦΟΔΡΑ ΕΠΙΘΕΣΙΣ ΤΗΣ "ΤΡΙΜΠΟΥΝΑΣ,, ΕΝΑΝΤΙΟΝ ΤΗΣ ΑΓΓΛΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ

ΡΩΜΗ, 14. (Ἰδιαιτέρα ὑπηρεσία). — Σήμερον τὴν πρωΐαν ἐπανῆλθεν ἐκ Βουδαπέστης ὁ κόμις Τσιάνο, γενόμενος δεκτὸς εἰς τὸν σταθμὸν ὑπὸ τῶν ὑπουργῶν Τύπου καὶ Προπαγάνδας καὶ Γεωργίας, τοῦ διευθυντοῦ τοῦ Πολιτικοῦ Γραφείου καὶ τῶν πρεσβευτῶν Γερμανίας, Ἱσπανίας, Αὐστρίας καὶ Οὐγγαρίας.

Ἡ «Τριμπούνα», γράφουσα σήμερον ἐπὶ τῶν ἀποτελεσμάτων τῆς διασκέψεως τῆς Βουδαπέστης, διαψεύδει τοὺς ἰσχυρισμοὺς τοῦ ἀγγλικοῦ καὶ γαλλικοῦ Τύπου καὶ παρατηρεῖ ὅτι ἐνῷ ἐσυνιζίζοντο αἱ ἐργασίαι τῆς διασκέψεως, αἱ ἐν λόγῳ ἐφημερίδες καὶ ὡρισμένοι πολιτικοὶ κύκλοι τῆς Γαλλίας καὶ τῆς Ἀγγλίας ἔκαμαν τὸ πᾶν διὰ νὰ δημιουργήσουν αἰτίας διαφωνιῶν εἰς τὰ Βαλκάνια καὶ τὴν λοιπὴν Εὐρώπην. Οὕτω, προσεπάθησαν νὰ ἀναζωογονήσουν παλαιὰς αὐστρογερμανικὰς καὶ ἰταλογερμανικὰς ἔριδας, ρυθμισθείσας πρὸ ἐτῶν, προσεπάθησαν νὰ ἐπωφεληθοῦν τῆς πολιτικῆς μεταβολῆς εἰς τὴν Ρουμανίαν διὰ νὰ ἐπιτεθοῦν κατὰ τοῦ συστήματος τῶν πρωτοκόλλων τῆς Ρώμης.

«Θὰ ἐλεγέ τις, συνεχίζει ἡ ἐφημερίς, ὅτι αἱ κυβερνήσεις Ἀγγλίας καὶ Γαλλίας ἀποβλέπουν ὄχι μόνον εἰς τὸ νὰ παρεμποδίσουν πᾶσαν συνεννόησιν ἐκτὸς τοῦ πλαισίου τῆς Κοινωνίας τῶν Ἐθνῶν, ἀλλὰ καὶ νὰ δημιουργήσουν διχονοίας διὰ νὰ ἐπιβάλουν τὴν θέλησιν τῆς Κ. Τ. Ε. Ἡ μέθοδος αὐτὴ ἀντιτίθεται ἐκ διαμέτρου πρὸς τὴν μέθοδον τοῦ ἄξονος Βερολίνου — Ρώμης καὶ τῶν πρωτοκόλλων τῆς Ρώμης, ἡ ὁποία ἀποβλέπει εἰς τὴν ἐξάλειψιν τῶν διαφωνιῶν καὶ τὴν ἐδραίωσιν τῆς εἰρήνης ἐπὶ στερεῶν βάσεων».

Ἐπὶ τῇ εὐκαιρίᾳ ἡ ἐφημερὶς ὑπενθυμίζει ὅτι ἡ ὑπογραφὴ τῶν πρωτοκόλλων τῆς Ρώμης εἶχε γίνει δεκτὴ εἰς τὸ Βερολῖνον καὶ τὸ Λονδῖνον ὡς πρόκλησις πρὸς τὴν Μικρὰν Ἀντάντ καὶ τὴν Γερμανίαν. Ἐν τούτοις τὰ πρωτόκολλα τῆς Ρώμης δὲν παρημπόδισαν τὴν συνεννόησιν μὲ τὸ Βερολῖνον καὶ τὴν συνεργασίαν μὲ τὴν Νοτιοσλαυΐαν.

ΑΙΦΝΙΔΙΑ ΕΠΑΝΟΔΟΣ ΤΟΥ κ. ΗΝΤΕΝ ΕΙΣ ΤΗΝ ΑΓΓΛΙΚΗΝ ΠΡΩΤΕΥΟΥΣΑΝ

ΛΟΝΔΙΝΟΝ, 14. (Ἰδιαιτέρα ὑπηρεσία). — Ὁ ὑπουργὸς τῶν Ἐξωτερικῶν κ. Ἤντεν, ὁ ὁποῖος ἐπρόκειτο νὰ μεταβῇ ἀπ' εὐθείας ἐκ τῆς Κυανῆς Ἀκτῆς εἰς τὴν Γενεύην, ἐπιστρέφει ὅλως αἰφνιδίως εἰς Λονδῖνον, ὅπου ἀναμένεται νὰ φθάσῃ αὔριον (σήμερον) τὴν πρωΐαν. Ὁ κ. Ἤντεν θὰ συναντηθῇ αὐθημερὸν μετὰ τοῦ πρωθυπουργοῦ κ. Τσάμπερλαιν.

ΑΙ ΕΡΓΑΣΙΑΙ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ ΤΗΣ Κ.Τ.Ε. ΑΝΑΒΑΛΛΟΝΤΑΙ ΔΙΑ ΤΗΝ 26 ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΥ

ΓΕΝΕΥΗ, 14. (Ἰδιαιτέρα ὑπηρεσία). — Εἰς τὴν Γενικὴν Γραμματείαν τῆς Κοινωνίας τῶν Ἐθνῶν ἐλήφθη τηλεγράφημα τῆς γαλλικῆς κυβερνήσεως, ἥτις ἀπὸ συμφώνου μὲ τὴν ἀγγλικὴν παρακαλεῖ ὅπως, λόγῳ τῶν ἐξαιρετικῶν περιστάσεων, αἱ ἐργασίαι τοῦ Συμβουλίου τῆς Κ. Τ. Ε., τὸ ὁποῖον ἐπρόκειτο νὰ συνέλθῃ τὴν 17ην τρέχοντος, ἀναβληθοῦν διὰ τὴν 26ην Ἰανουαρίου.

Ὁ γενικὸς γραμματεὺς κ. Ἀβενὸλ συμβουλεύεται ἤδη τὰ μέλη τῆς Κ. Τ. Ε. καὶ θὰ λάβῃ τὴν ἀπόφασίν του αὔριον τὴν πρωΐαν. Πάντως δύναται νὰ θεωρηθῇ ὡς βέβαιον ἀπὸ τοῦδε ὅτι αἱ ἐργασίαι τοῦ Συμβουλίου θὰ ἀναβληθοῦν διὰ τὴν 26ην τρέχοντος. Ἤδη, ἡ ρουμανικὴ καὶ ἡ πολωνικὴ ἀντιπροσωπεία ἀπεδέχθησαν τὴν ἀναβολήν.

ΑΙ ΤΕΛΕΥΤΑΙΑΙ ΕΙΔΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΝΥΚΤΟΣ

Ο ΔΙΟΙΚΗΤΗΣ ΤΗΣ ΤΡΑΠΕΖΗΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ ΕΚΘΕΤΕΙ ΤΗΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΝ ΚΑΤΑΣΤΑΣΙΝ ΤΗΣ ΧΩΡΑΣ

Η ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ ΕΠΕΤΥΧΕ ΠΛΗΡΩΣ

ΝΟΜΙΣΜΑΤΙΚΗ ΚΥΚΛΟΦΟΡΙΑ,-ΤΙΜΑΡΙΘΜΟΣ,-ΔΗΜΟΣΙΟΝ ΧΡΕΟΣ

(Συνέχεια ἐκ τῆς 1ης σελίδος)

τικὸν ποσοστὸν τῆς κυκλοφορίας, ὡς παρ' ἡμῖν (51.49 %) καὶ αἱ βραχυπρόθεσμοι τοποθετήσεις τῆς Τραπέζης ἀποτελοῦσιν ἐπίσης ὑγιὲς καὶ ρευστὸν κάλυμμα τῆς κυκλοφορίας, ἀφοῦ ἀντιπροσωπεύουσι ἐκδοθέντα τραπεζογραμμάτια, ἅτινα ἐπανέρχονται κανονικῶς καὶ μετὰ βραχείαν προθεσμίαν εἰς τὰ ταμεῖα τῆς Τραπέζης.

Εἶνε βεβαίως ἀληθὲς ὅτι πλὴν τῆς κυκλοφορίας, ὑφίστανται καὶ αἱ λοιπαὶ ὑποχρεώσεις ὄψεως τῆς Τραπέζης, αἵτινες εἶνε ἀνάγκη νὰ ὀνομάζωνται δυναμικὴ κυκλοφορία. Ἀλλὰ πρῶτον μὲν τὸ εἰς τὸ παθητικὸν τῆς Τραπέζης εμφανιζόμενον ποσὸν τῶν ὑποχρεώσεων τούτων εἶνε τυπικῶς ἐξωγκωμένον, ἀφοῦ πλέον τοῦ ἡμίσεος αὐτοῦ συμψηφίζεται πρὸς τὰς προς τὸ Δημόσιον πιστώσεις, αἵτινες ἀποτελοῦσιν οὐσιαστικὸς χρησιμοποίησιν εἰδικῶν καταθέσεων περιλαμβανομένων εἰς τὰς ὡς ἄνω ὑποχρεώσεις ὄψεως. ἅρα ἔχει πράγματι μεταφερθῇ εἰς τὴν κυκλοφορίαν. Δεύτερον δὲ ἡ συστασις τῆς χρηματικῆς μας οἰκονομίας καὶ αἱ λειτουργίαι ἃς ἀσκεῖ ἡ Τράπεζα ὡς Ταμίας τοῦ Κράτους, τὸν Νομικὸν Προσώπου Δημοσίου Δικαίου καὶ τῶν Τραπεζῶν ἐχουσῶν τὴν ὡς ἀναγκαίου ἀποτελέσμα ὅτι σημαντικὸν ποσὸν καταθέσεων τῶν ὡς ἄνω ὀργανισμῶν, ἀποτελοῦν τὴν ἀπαραίτητον ρευστότητα αὐτῶν, θὰ παραμένῃ παγίως παρὰ τῇ Τραπέζῃ τυπικῶς μὲν ὡς ὑποχρεώσεις ὄψεως, οὐσιαστικῶς δὲ ὡς μονίμων κεφαλαίων πληροῦν τὰς ταμιακὰς ἀνάγκας αὐτῶν, ὁπερ ἅρα δὲν πρόκειται κατ' οὐσίαν νὰ θαρυνῇ τὴν κυκλοφορίαν.

ΔΗΜΟΣΙΟΝ ΧΡΕΟΣ

Δὲν νομίζω, ὅτι θὰ ἔπρεπε νὰ κλείσω τὴν μικρὰν ταύτην εἰσήγησιν ἐπὶ τῶν ἐργασιῶν τῆς Τραπέζης καὶ τῆς κινήσεως τοῦ ἐμπορίου καὶ τοῦ συναλλάγματος κατὰ τὸ λῆξαν ἔτος 1937 χωρὶς ν' ἀναφέρω περὶ ἄλλων τινῶν περὶ τοῦ ὕψους τοῦ Προϋπολογισμοῦ, ὅπερ ἐκ πρώτης ὄψεως θὰ ἠδύνατο νὰ γεννήσῃ ἀνησυχίας ὡς πρὸς τὴν αὔξησιν ἰδίᾳ τῶν δαπανῶν.

Τὸ ὕψος τῶν προϋπολογισμῶν τῶν ἐξόδων τῶν ἐτῶν 1935—36 καὶ ἐντεῦθεν παρουσιάζει τὴν κάτωθι εἰκόνα:

Σύνολον πιστώσεων		
1935—36	11936—37	1937—38
12.640 ἑκ.	15.475 ἑκ.	16.664 ἑκ.

Διὰ τὴν πλήρη καὶ σαφῆ κατανόησιν τῶν ἀνωτέρω ἀριθμῶν εἶνε ἀνάγκη ἀφ' ἑνὸς μὲν νὰ ἀποχωρισθοῦν ὡρισμένα κονδύλια καλυπτόμενα ἀπὸ δάνεια, εἴτε καθαρῶς λογιστικοῦ περιεχομένου ὡς τὸ μὴ καταβαλλόμενον ποσοστὸν τῶν εἰς ξένον νόμισμα δανείων εἴτε καὶ ἀπὸ ἄλλα δάνεια συναφθέντα πρὸς ἀντιμετώπισιν ὅλως ἐκτάκτων δαπανῶν (προμήθειαι πολεμικοῦ ὑλικοῦ, ἐκτελέσεις παραγωγικῶν ἔργων κλπ.) ἀφ' ἑτέρου δὲ νὰ ἀναλυθῶσι κατὰ κατηγορίας αἱ δαπάναι εἰς τὴν πρὸς τ' ἄνω ἐξέλιξιν τῶν ὁποίων ἀπὸ ἔτους εἰς ἔτος ὀφείλεται ἡ αὔξησις τοῦ ὕψους τοῦ Προϋπολογισμοῦ.

Οὕτω οἱ προϋπολογισμοὶ τῆς τελευταίας τριετίας ἐμφανίζονται ἀναλυτικώτερον ὡς κάτωθι:

	Πιστώσεις 1935—36	Πιστώσεις 1936—37	Πιστώσεις 1937—38
Γενικὸν σύνολον πιστώσεων	12.640.—	15.475.—	16.664.—
Ἐκπίπτονται δαπάναι καλυπτόμεναι ὑπὸ δανείων κλπ. εἰδικῶς διὰ τὴν πραγματοποίησιν τούτων προοριζομένων	1.745.—	2.929.—	3.731.—
Ὑπόλοιπον ἐξόδων	10.895.—	12.546.—	12.933.—
ἐξ ὧν			
Δημόσιον Χρέος	1.854.—	1.856.—	2.000.—
Συντάξεις	946.—	1.186.—	1.327.—
Μισθολόγιον: Ἐκπαίδευσις	814.—	880.—	900.—
» Τ.Γ.Τ.	280.—	294.—	296.—
» Δημ. Ἀσφάλειαι	513.—	564.—	597.—
» Πολ. Ὑπουργεῖα	701.—	710.—	741.—
» Λοιπαὶ Ὑπηρεσίαι	966.—	1.041.—	1.063.—
Τακτικαὶ δαπάναι πολεμικῶν ὑπουργείων	1.102.—	1.389.—	1.524.—
Ἔκτακτοι δαπάναι πολεμικῶν ὑπουργείων	703.—	1.180.—	1.263.—
Προσφυγικαὶ δαπάναι	76.—	126.—	118.—
Δημόσια Ὑγεία	136.—	210.—	164.—
Κοινωνικὴ Πρόνοια	268.—	435.—	656.—
Παραγωγικὰ Ἔργα	725.—	893.—	620.(α)
Λοιπαὶ δαπάναι	1.811.—	1.782.—	1.664.—
	10.895.—	12.546.—	12.933.—

(α) Ἀφορᾷ συντήρησιν καὶ λοιπὰς τακτικὰς δαπάνας, τῶν κατασκευῶν καὶ τῶν ἐν γένει νέων ἔργων ἐκτελουμένων εἰς βάρος τοῦ Δανείου τῶν 750 ἑκατ.

Ἐκ τῶν ἀριθμῶν τοῦ πίνακος ἐξάγεται, ὅτι ὁ Προϋπολογισμὸς 1937—38 εἶνε ἀνώτερος τοῦ 1935—36 κατὰ 2.038 ἑκατ. ἰλ ἑκατομμ. αὔξησιν τῆς ὑπηρεσίας τοῦ Δημοσίου Χρέους, κατὰ 560 ἑκατ. αὔξησιν τῶν ἐκτάκτων πολεμικῶν δαπανῶν καὶ κατὰ 422 ἑκατ. αὔξησιν τῶν τακτικῶν δαπανῶν τῶν πολεμικῶν ὑπουργείων, ὡς συνέπεια τῆς ἐντόνου πολεμικῆς προπαρασκευῆς τῆς χώρας.

Τὸ ὑπόλοιπον τῆς διαφορᾶς ἐξ 910 ἑκατ. ἀφορᾷ κατὰ 381 ἑκατ. εἰς αὔξησιν τῶν συντάξεων, συνεπείᾳ τῆς ὁλοκληρουμένης ἤδη ἐφαρμογῆς τοῦ κατὰ τὸ 1935 ψηφισθέντος κώδικος περὶ συντάξεων καὶ τῶν ἐκτοτε ἀθρόων συνταξιοδοτήσεων ἀξιωματικῶν καὶ ὑπαλλήλων, συνεπείᾳ τῶν γνωστῶν γεγονότων, κατὰ 323 ἑκατ. εἰς αὔξησιν τοῦ μισθολογίου ἐν γένει, ἰδίᾳ τῆς ἐκπαιδεύσεως, Δημοσίας Ἀσφαλείας καὶ πολεμικῶν ὑπουργείων καὶ κατὰ 400 ἑκατ. περίπου δι' αὔξησιν τῶν πιστώσεων τῆς κοινωνικῆς προνοίας, δι' ἣν ἐπεδήθη, ὡς γνωστόν, καὶ εἰδικὴ φορολογία.

Ἡ ἐκτέλεσις τοῦ Προϋπολογισμοῦ τῶν ἐξόδων γίνεται μετὰ πολλῆς φειδοῦς, λαμπρῶν καὶ νομοθετικὰ καὶ διοικητικά.

Τὸ ζήτημα τῆς διαρρυθμίσεως τῶν συντάξεων παρεπέμφθη εἰς ἐπιτροπήν, διὰ νὰ γίνῃ πληρεστέρα ἡ ἐπεξεργασία του παρὰ τῶν εἰδικῶν καὶ τῶν ἐνδιαφερομένων, ἀποφευχθῶσι δὲ καὶ αἱ ἀδικίαι. Δύναμαι δὲ νὰ βεβαιώσω, ὅτι ἡ ἐπιτροπὴ ἐπεράτωσε τὸ ἔργον της καὶ ὑπέβαλε τὴν ἐκθεσίν της. Πρὸ τῆς ἐνάρξεως δὲ τοῦ οἰκονομικοῦ ἔτους 1938—39 τὸ ζήτημα τοῦτο θέλει λάβει τὴν τελειωτικὴν αὐτοῦ μορφήν.

"Οσον ἀφορᾷ τὴν ἔκθεσιν τοῦ Προϋπολογισμοῦ τοῦ ἔτους 1937—38, ὅστις, ὡς γνωστόν, ἔχει κατατεθῇ μὲ ἔλλειμμα 570 ἑκατ., δύναται νὰ λεχθῇ, ὅτι παρ' ὅλον ὅτι ἡ κυβέρνησις εὑρίσκεται εἰς τὴν ἀνάγκην νὰ αὐξήσῃ εἰσέτι τὸ σκέλος τῶν δαπανῶν, ἰδίᾳ τῶν πολεμικῶν ὑπουργείων, κατὰ 400 ἑκατ. περίπου, ὁ προϋπολογισμὸς οὗτος προβλέπεται, ὅτι θὰ καταλήξῃ τελικῶς εἰς ἔλλειμμα οὐχὶ ἀνώτερον τῶν 200 ἑκατ.

Τὸ ἀποτέλεσμα τοῦτο δικαιολογεῖται κυρίως ἐκ τῆς σημαντικῆς ὑπεραποδόσεως τῶν τακτικῶν ἐσόδων, ὀφειλομένης κατὰ ἕνα λόγον εἰς τὴν περὶ τὴν βεβαίωσιν καὶ εἴσπραξιν αὐτῶν ἐνημερότητα καὶ ἐπιμέλειαν τῶν οἰκονομικῶν ὑπηρεσιῶν.

Ἡ εὐνοϊκὴ αὕτη ἔκβασις τοῦ προϋπολογισμοῦ δὲν ἔχει οὐδεμίαν σχέσιν μὲ τὸν πραγματοποιηθέντα δανεισμὸν παρὰ τῶν διαφόρων νομικῶν προσώπων καὶ ὀργανισμῶν.

Εἶνε ἀληθές, ὅτι τὴν ἐκτέλεσιν τῶν παραγωγικῶν ἔργων περὶ ὧν προνοεῖ ὁ Α.Ν. 575)1937 τοῦ δεκαετοῦς προγράμματος τὸ Δημόσιον ἀντικρύζει ἐν μέρει διὰ τῶν τακτικῶν ἐσόδων τοῦ προϋπολογισμοῦ καὶ ἐν μέρει διὰ ἐσωτερικοῦ δανεισμοῦ μετὰ διαφόρων νομικῶν προσώπων Δημοσίου Δικαίου καὶ οὐτω δικαιολογεῖται ἡ ἐμφανιζομένη εἰς τὸν ἀνωτέρω πίνακα κατὰ τὸ 1937) 38 μείωσις τῶν πιστώσεων διὰ παραγωγικὰ ἔργα ἐναντι τῶν ἀντιστοίχων τοῦ 1935)36.

Ἐκ τοῦ ἀπαιτουμένου διὰ τὸ πρῶτον ἔτος ποσοῦ τῶν 6ρχ. 750 ἑκατ. ἐπραγματοποιήθη δάνειον μέχρι τοῦδε 600 ἑκατ., ποσόν, ὅπερ καὶ κατατέθη εἰς Ἴδιον, παρὰ τῇ Τραπέζῃ τῆς Ἑλλάδος, λογαριασμόν, ἵνα χρησιμοποιηθῇ ἀποκλειστικῶς πρὸς ἐξόφλησιν ὑποχρεώσεων ἀφορωσῶν τὴν ἐκτέλεσιν τῶν παραγωγικῶν ἔργων. Τὸ ὑπολοιπόμενον ποσὸν μέχρι τοῦ προβλεφθέντος ποσοῦ τῶν 750 ἑκατ. θέλει ἀναληφθῇ μέχρι τέλους τοῦ οἰκονομικοῦ ἔτους.

Διὰ τὸν ἔκτακτον ἐφοδιασμὸν πολεμικοῦ ὑλικοῦ συνήφθησαν ἐπίσης τὰ κάτωθι δάνεια καὶ πιστώσεις προμηθευτῶν.

Μάρτιος 1936. Δάνειον 891 ἑκατ. δρχ., ἰσότιμον 22 ἑκατ. μάρκων.

Οἰκ. ἔτος 1937. Πιστώσεις προμηθευτῶν δρχ. 2.304 ἑκατ. εἰς μάρκα, ξένα νομίσματα καὶ δραχμάς.

Ἐκ τοῦ ποσοῦ τούτου τῶν πιστώσεων ἱκανὸν μέρος δὲν ἔχει πραγματοποιηθῇ μέχρι τοῦδε.

ΚΙΝΗΣΙΣ ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΩΝ ΤΟΥ ΔΗΜΟΣΙΟΥ

Ἡ κίνησις τοῦ Δημοσίου Ταμείου, ἤτις, ὡς γνωστόν, συγκεντροῦται παρὰ τῇ Τραπέζῃ ἔχει ὡς ἑξῆς: Ὁ σχετικὸς λογαριασμὸς τοῦ Δημοσίου Ταμείου, ἐν συνδυασμῷ μὲ τὰς καταθέσεις τῆς Δ.Ο.Ε., ἐδείκνυε κατὰ τὴν 31ην Δεκεμβρίου 1937 πιστωτικὸν ὑπὲρ τοῦ Δημοσίου ὑπόλοιπον ἐκ δρχ. 335 περίπου ἑκατομμ., ἐὰν δὲ συμπολογισθῶσιν καὶ ὁλόκληρον τὸ ὀφειλόμενον ὑπὸ αὐτῷ ὅραχτροθέσιμον πιστώσεως ἐκ 12 ἑκατομμ. μάρκων, παραμένει πάλιν πιστωτικὸν ὑπόλοιπον ἐκ 36 ἑκατομμυρίων, ἀσχέτως τῶν ὅλως τῶν λοιπῶν παρὰ τῇ Τραπέζῃ καταθέσεων τοῦ Δημοσίου ἐκ προβλέψεων ὑπηρεσίας δανείων κλπ. Ἐπομένως τὸ Δημόσιον οὐ μόνον δὲν ἔχει κάμει χρῆσιν τῆς παρεχομένης αὐτῷ ἐκ τῶν κειμένων συμβάσεων εὐχερείας περὶ προκαταβολῆς μέχρι ποσοῦ δρχ. 400 ἑκατομμυρίων, ἀλλ' ἀντιθέτως ἔχει καὶ πιστωτικὸν ὑπὲρ αὐτοῦ ὑπόλοιπον.

ΝΕΑΙ ΠΙΣΤΩΤΙΚΑΙ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΤΟΥ ΔΗΜΟΣΙΟΥ

Εἶνε ἀληθές, ὅτι τελευταίως τὸ Δημόσιον εὑρέθη εἰς τὴν ἀνάγκην νὰ ἀναλάβῃ δραχμάς. Καὶ αἱ μὲν ὑποχρεώσεις τοῦ ἐξωτερικοῦ δὲν εἶνε ἄλλο τι, ἢ ἐμπορικαὶ πιστωτικαὶ εὐκολίαι παρεχόμεναι ἀπὸ τοὺς προμηθευτὰς ὁλικοῦ διὰ τὸν πολεμικὸν ἐφοδιασμόν της χώρας, τὴν πληρωμὴν τοῦ ὁποίου συμφέρον ἔχομεν νὰ κλιμακώσωμεν εἰς σειρὰν τινα ἐτῶν καὶ χάριν τοῦ Δημοσίου Προϋπολογισμοῦἀλλὰ διὰ συναλλαγματικὰς ἀνάγκας καὶ δικαίους λόγους. Αἱ δὲ ὑποχρεώσεις εἰς δραχμὰς ἀνελήφθησαν ἀποκλειστικῶς καὶ μόνον διὰ τὴν ἐκτέλεσιν παραγωγικῶν ἔργων, τὴν ὁποίαν δὲν δύναται νὰ βαστάξῃ ἐξ ὁλοκλήρου διὰ τῶν τακτικῶν αὐτοῦ ἐσόδων, οὔτε ἄλλως τε τοῦτο εἶνε οἰκονομικῶς ὀρθὸν καὶ δίκαιον.

Ὡς ἔλαδον τὴν εὐκαιρίαν νὰ ἐκθέσω κατὰ τὴν ἐπὶ τοῦ ἰσολογισμοῦ τοῦ 1936 εἰσηγησίν μου, ἡ κατασκευὴ παραγωγικῶν ἔργων καὶ ἔργων κοινῆς ὠφελείας δὲν θὰ ἔπρεπε νὰ γίνηται εἰς βάρος τῶν τακτικῶν πόρων τοῦ προϋπολογισμοῦ, ἀλλὰ διὰ δανεισμοῦ, χρησιμοποιουμένων πρὸς τοῦτο κεφαλαίων προερχομένων ἐκ τῆς ἐθνικῆς ἀποταμιεύσεως ὡς καὶ τῶν πλεοναζόντων πόρων διαφόρων Νομικῶν προσώπων Δημοσίου Δικαίου.

Ἡ ὀρθὴ αὐτὴ ἀρχὴ ὡδήγησε τὴν κυβέρνησιν εἰς τὴν σύναψιν δανείων μετὰ διαφόρων νομικῶν προσώπων, ἡ δὲ Ἀνωτάτη Διοίκησις Οἰκονομικῆς Ἀμύνης, εἰς τὴν ἔγκρισιν τῆς ὁποίας ὑπεβλήθησαν αἱ σχετικαὶ συμβάσεις, κατέδαλε πᾶσαν προσοχὴν αὐτῆς καὶ ἐπέτυχεν, ὅπως μὴ διαταραχθῇ καὶ κατ' ἐλάχιστον ἡ οἰκονομικὴ ἀντοχὴ τῶν νομικῶν προσώπων, διαφυλαχθῇ δὲ ἡ πρέπουσα ἀναλογία ἐν τῇ καταναμῇ τῶν κεφαλαίων των εἰς τὰς διαφόρους τοποθετήσεις. Κατὰ πληροφορίας τῆς Τραπέζης, τὰ πρὸς ἐκτέλεσιν τῶν παραγωγικῶν ἔργων συναφθέντα δάνεια ἀνέρχονται εἰς δραχμὰς 1.700 περίπου ἑκατομμύρια,